

URAD VLADE ZA KOMUNICIRANJE

Gregorčičeva 25
1000 Ljubljana
gp.ukom@gov.si

Številka: 091-45/2014-4
Datum: 13. 12. 2017

Zadeva: Predlagam.vladi.si predlog 6078-255: Kajenje
ZVEZA: Vaš dopis št. 092-255/2014/3 z dne 15. 11. 2017

Spoštovani,

skladno z vašo pobudo, ki ste jo naslovili Vladi Republike Slovenije, v kateri predlagate, da se popolnoma prepove kajenje na vseh javnih mestih, cigarete pa bi se smele prodajati le v lekarnah s predhodnim podpisom potrdila, da se kadilec/ka odpoveduje zdravljenju bolezni, ki jih povzroča kajenje in postane samoplačnik, vam v nadaljevanju pojasnjujemo sledeče:

Kajenje je med različnimi dejavniki tveganja za zdravje najpomembnejši preprečljivi vzrok smrti. Povzročča številne vrste raka, bolezni dihal, bolezni srca in ožilja in številne druge bolezni in zdravstvene težave. V Sloveniji vsak dan zaradi bolezni, pripisljivih kajenju, umre 10 oseb ali 3.600 na leto. Večina kadiincev začne kaditi še pred 18 letom starosti. Delež kadiincev so višji v skupinah z nižjo izobrazbo in nižjim socialno ekonomskim položajem. Nikotin je močno zasvojljiv, zato bi bilo krivično, če bi vso odgovornost za posledice kajenja naložili kadilcu. Ker gre za bolezen odvisnosti in marsikateri kadilec ne more preprosto prenehati s kajenjem, je nespreejmljiv predlog, da bi od kadilca zahtevali, da se odpoveduje zdravljenju bolezni, ki jih povzroča kajenje.

Prav zaradi velike škode, ki jo povzroča kajenje, veliko pozornosti posvečamo preprečevanju začetka kajenja pri mladih; pomoči kadilcem pri prenehanju kajenja in ozaveščanju ljudi, da kajenje močno škodi njihovemu zdravju, kot tudi zdravju pasivnih kadiincev ob njih. Prav v letošnjem letu nam je za te namene uspelo zagotoviti občutno višja sredstva kot doslej. Hkrati smo razširili urnik delovanja brezplačne telefonske linije 080 2777 za pomoč pri opuščanju kajenja. Ta sedaj deluje ob popoldanskem času med delavniki, poleg tega pa tudi v dopoldanskem času in med vikendi.

V Sloveniji smo uvedli tudi številne zakonske ukrepe. Od leta 2007 prepovedano kajenje v vseh zaprtih javnih in delovnih prostorih. Od takrat se je občutno zmanjšala izpostavljenost tobačnemu dimu tako v javnih kot tudi v stanovanjskih prostorih, kar je nesporno prispevalo k zdravju tistih, ki so bili pred tem proti svoji volji izpostavljeni tobačnemu dimu.

Marca letos je v veljavo stopil novi Zakon o omejevanju uporabe tobačnih in povezanih izdelkov (Uradni list RS, št. 9/17 in 29/17), s katerim smo v naš pravni red prenesli novo evropsko Direktivo o tobačnih in povezanih izdelkih. Na podlagi le te smo uvedli velika slikovno-besedilna

zdravstvena opozorila na embalaži tobačnih izdelkov, prepoved značilnih arom (npr. sadja, začimb, alkohola, mentola, vanilje), ki olajšajo kajenje, celovito obravnavo elektronskih cigaret, novih tobačnih izdelkov in zeliščnih izdelkov, strožje ukrepe za preprečevanje ponarejanja in nezakonite trgovine s tobačnimi izdelki in prepoved prodaje tobaka, tobačnih in povezanih izdelkov na daljavo.

Na podlagi Okvirne Konvencije Svetovne zdravstvene organizacije za nadzor nad tobakom pa smo uvedli še druge dokazano učinkovite ukrepe. Za preprečevanje kajenja in zmanjšanje privlačnosti tobačnih izdelkov pri otrocih in mladih smo uvedli popolno prepoved oglaševanja, sponzoriranja in doniranja, razstavljanja in promocije tobačnih in povezanih izdelkov ter enotno embalažo. Od marca dalje je prepovedano kajenje v vseh vozilih v prisotnosti mladoletnih oseb. V letu 2018 uvajamo tudi dovoljenja za prodajo, ki bodo tistim, ki bodo tobak, tobačne in povezane izdelke oglaševali in prodajali mladoletnim, odvzeta in s tem preprečena prodaja teh izdelkov.

Omejevanje dostopnosti je eden izmed najučinkovitejših ukrepov nadzora nad tobakom, vendar ne na način, da bi se ti izdelki prodajali v lekarnah, saj so škodljivi in dokazano kancerogeni in kot taki popolnoma neprimerni za prodajo v lekarnah. Pri uvajanju nove zakonodaje smo, kot enega izmed zelo učinkovitih ukrepov za zmanjševanje dostopnosti tobačnih izdelkov, preučevali možnost uvedbe specializiranih trgovin, vendar za uveljavitev tega ukrepa nismo uspeli pridobiti dovolj politične podpore. Zato uvedba specializiranih trgovin tako ostaja eden izmed ukrepov, ki ga želimo uvesti v prihodnje.

V upanju, da smo odgovorili na vašo pobudo, vas lepo pozdravljamo.

S spoštovanjem,

Mojca Gobec
generalna direktorica
Direktorat za javno zdravje